

NIEUWSBRIEF

MILIEUGESCHIEDENIS LAGE LANDEN

Nr. 11 september, 2013

© IGBA-VU /JEG– Adriaan de Kraker & Henny van der Windt

Nieuws van de ESEH

Algemeen

Van woensdag 21 tot zaterdag 24 augustus vond de tweejaarlijkse conferentie plaats van de European Society for Environmental History. Gastheer was het Rachel Carson Centre. Het evenement, want zo mogen we het intussen wel gaan noemen, trok tegen 600 deelnemers. Per dag vonden in vier blokken meer dan tien parallele sessies plaats met gemiddeld drie sprekers. Qua omvang en qua organisatie was het congres een groot succes. Het is dan ook erg lastig om een indruk te geven van de wetenschappelijke inhoud, behalve dat het zeer gevarieerd was en grotendeels draaide om het thema milieu en voedsel (keynote).

De bestuurlijke zaken (brief van de nieuwe voorzitter van de ESEH)

At the ESEH Ordinary General Meeting held during the conference in Munich, the assembly elected the officers of the ESEH Board that will serve you for the next two years. These are:

President: Dolly Jørgensen (Sweden)

Vice-Presidents: Julia Lajus (Russia) and Bo Poulson (Denmark)

Secretary: Wilko Graf von Hardenberg (Germany/USA)

Treasurer: Ulrich Koppitz (Germany)

In addition, several new Regional Representatives were elected:

Portugal: Inês Amorim

Italy: Giacomo Parrinello

Baltic Countries: Ulrike Plath

Nordic Countries: Mikko Saikku

Hungary: Dénes Sálata

The next quarterly Presidential Newsletter will come out in October. That newsletter will outline the plans of the Board for the next two years. Any announcements that you have about upcoming conferences, jobs, PhD schools, etc. should be submitted to news@eseh.org for

inclusion on the ESEH website and the newsletter. To ensure that your announcement is published, it must be sent to news@eseh.org rather than directly to Board members.

There is also a time-critical announcement that I need to share with you. The World Congress of Environmental History (WCEH) 2014 in Portugal has extended the proposal submission deadline to **9 September**. I want to encourage as many of you as possible to submit proposals for papers, panels, posters, or special sessions for this exciting World Congress that happens only every 5 years. Instructions for submissions can be found at <http://www.wceh2014.ecum.uminho.pt/>

Aan dit bericht kan nog aan worden toegevoegd dat de vertegenwoordiger van de Benelux (samensteller van de Nieuwsbrief Milieugeschiedenis Lage Landen) nog twee jaar in deze functie actief kan zijn en dan zal aftreden.

Tevens is het lidmaatschap van de ESEH verhoogd van Euro 20 naar Euro 25.

Het volgende congres van de ESEH zal plaatsvinden medio 2015 te Versailles.

Tenslotte nog wat nieuws in de onderstaande punten:

- ESEH member Goran Djurdjevich, a student from Zadar, Croatia, is organizing a Virtual Conference in Environmental History which will take place on 22-23 November 2013. You can find more information on Facebook, Twitter, and LinkedIn under IVEHC. You may also contact the organizers by e-mail: ivehc.zd@gmail.com
- Conference on “Cold” at the Université de Versailles–St-Quentin-en-Yvelines (France), 12-14 December 2013. The call for papers (deadline August 31) can be found at: <http://www.imaginaireduord.uqam.ca/index.php?section=1312Froidcoll>
- The Nordic Network for Interdisciplinary Environmental Studies is organizing a joint conference "Framing Nature: Signs, Stories and Ecologies of Meaning," in Tartu, Estonia, 22-26 April 2014. Deadline for submissions is October 1, 2013. For more information visit the conference website: http://www.ut.ee/SOSE/conference/2014_framing_nature/
- Member David Schorr (Tel Aviv) asked us to announce a new Environment, Law and History blog: environmentlawhistory.blogspot.com
- Volume 2 of *Environmental Humanities* is now available online. This journal is accepting both academic articles and proposals for book reviews. For more information visit the website at <http://environmentalhumanities.org>
- IHOPE (Integrated History and Future of People of Earth) launched a new website in June. Here is a link to the site: <http://ihopenet.org>
- LMU Munich is launching a new two-year Certificate Program in Environmental Studies starting in October 2013 . For more information please contact the program coordinator Sonja.Weinbuch@carsoncenter.lmu.de
- Please find attached the latest ESEH UK & Ireland Newsletter from member Ian Rotherham.
- The Rachel Carson Center for Environment and Society is advertising a position for a Digital humanities research specialist. You will find more information at www.environmentandsociety.org/employment

Society for Historical Climatology

Tijdens het ESEH congres had de in Praag (2012) opgerichte nieuwe society drie dagen lang een doorlopende sessie met presentaties van onderzoek naar klimaatgeschiedenis, reconstructie, impact en perceptie. Tijdens een speciale ronde tafel werden twee founding fathers in het zonnetje gezet. Eerste spreker was Emmanuel Leroy Ladurie, intussen 84 maar scherp als altijd. Ook de tweede dag bleef hij de sessies bijwonen met enkele scherpe opmerkingen en terechtwijzingen aan het adres van diverse sprekers. Tweede spreker tijdens de ronde tafel was Christan Pfister, eveneens scherp als altijd. Beide kopstukken kregen een oorkonde. Het hoeft geen verder betoog dat er ruim 120 deelnemers bij deze ronde tafel aanwezig waren.

Intussen heeft de nieuwe society ook een website Climatehistorynetwork.com

Excursie Historische Geografie KNAG, 21 september

Excursie – 2013 Historische Geografie

Amsterdam-Zaamslag, 26 mei 2013.

Beste mensen,

Dit jaar gaat de excursie van de **Afdeling Historische Geografie** van het **KNAG** naar het gebied tussen **Driebergen en de Nederrijn**. De tocht vindt plaats op zaterdag **21 september 2013** en zal onder leiding staan van Ad van Bommel en Hans Renes.

Het thema van de excursie 2013 is de invloed van de stuwwal en rivier op de ontginning van het gebied van Langbroek.

In de ochtend staat het ontginningsgebied van Langbroek centraal met zijn lange ontginningsas en diverse dorpen zoals Cothen, Langenbroek en de vele versterkte gebouwen en buitenplaatsen die daar liggen. We zullen daarbij diverse malen even stoppen en stilstaan bij de verschillende interessante punten. Op het eind daarvan ligt Amerongen met enkele belangwekkende cultuurhistorische elementen en zo komen we op de noordijk van de Nederrijn en volgen die, met zijn historie, tot in Wijk bij Duurstede. Daarmee zijn we aan de lunchstop toe.

Daarna valt het middagdeel in drieën uiteen: stadswandeling door Wijk bij Duurstede, vervolgens een tocht langs het westelijke deel van de rivierdijk met daarbij een stop bij een der laatste grote doorbraken van de rivier (vm. Steenfabriek) en eindigen de dag in Culemborg waar we na een kleine boottocht een versnapering kunnen genieten met een schitterend uitzicht op de Nederrijn, ditmaal vanuit het zuiden gezien.

Hans Renes hoeft als inleider geen nadere toelichting. Ad van Bommel is sociaal geograaf, werkzaam op het HBO in Den Haag, en bij uitstek kenner van het gebied tussen Utrecht en de Nederrijn.

Hierover publiceert hij al decennialang interessante artikelen, boeken en brochures en werkt actief mee aan het behoud van het oude cultuurlandschap buiten en binnen de in het excursiegebied verspreid liggende plaatsen. Voor degenen die zich willen voorbereiden is er al erg veel achtergrond informatie te vinden in zijn boek over de rivierdijk tussen Amerongen en Vreeswijk (Verloren Hilversum 2011).

Het programma:

- 10.30 uur Ontvangst in het café van het station Driebergen.
- 10.45 - 13.00 uur Tocht door Langbroek – Amerongen – Nederrijndijk – Wijk bij Duurstede.
- 13.00 – 14.00 uur Lunch in Wijk bij Duurstede “De Engel” (Markt 26 tel: 0343-571313)
- 14.00 – 15.00 uur Stadswandeling Wijk bij Duurstede

15.00 – 16.00 uur Tocht over de rivierdijk vanaf Wijk bij Duurstede naar Culemborg met bezoek aan de doorbraak bij de oude Steenfabriek.
16.00 - 16.45 uur Koffiestop te Culemborg: restaurant “Op de Haven” (Helling 7, tel. 0345-510324)
Tegen 17.45 uur Aankomst NS station Driebergen.

Deelname aan de excursie kost **Euro 39,50** te storten op ING nr. **75.1833.967** ten name van A.M.J. de Kraker, Reuzenhoek 1, 4543 NB Zaamslag onder vermelding **Excursie 2013 Historisch Geografie**
Graag ook dit direct bevestigen per email: Krakeram@Zeelandnet.nl

Opgeven deelname verlengd tot 14 september 2013.

Met vr. groet

Adrie de Kraker en Hans Renes.

Dr. Adriaan M.J. de Kraker
Reuzenhoek 1
4543 NB Zaamslag
tel. 0115 564133 mobiel 06 53224430 (in geval van late verhindering)
Krakeram@Zeelandnet.nl

Steun Geoarcheologie en environmental history op de VU

Dear colleagues and friends,

Recently the Free University at Amsterdam made the preliminary decision to close some of the institutes embedded at VU-University. The reason for this move was and still is the dramatic financial circumstances the university has gotten in these last years.

One of the institutes hit by this decision is the Institute for Geoarchaeology and Bioarchaeology (IGBA), founded in 2003 aiming at developing an interdisciplinary master and research programme in geoarchaeology. This implies the interplay between archaeology, biology, archaeometry, both extended to the landscape, historical geography, heritage studies, environmental history, forensic archaeology, remote sensing and historical climatology.

What I would like you, as colleagues and friends, do, is to express your concern about the closure of the IGBA and/or the highly likely disappearance of geoarchaeology as interdisciplinary research and master at VU-University. Pointing out the interest of those disciplines for you as partner and fellow researcher and the concern about stopping geoarchaeology as new research which has gained momentum within archaeology and outside European and world wide.

As for historical climatology, this will most probably lose its academic foothold in the Netherlands, while environmental history will also have a serious setback.

Finally ask for a continuation of geoarchaeology at VU-University.

If you would be willing to write such a letter of concern (English or Dutch) on behalf of your University or organisation and send it to (two examples attached with full details)

Dean Prof Dr. Bauke Oudega with reference to 'geoarchaeology discussion in faculty board'
Email b.oudega@vu.nl

Along with cc to

- 1) c.wattel@vu.nl
- 2) or@vu.nl
- 3) s.j.kluiwing@vu.nl

Thank you so much for your response and sympathy.

Tijdschrift voor Waterstaatsgeschiedenis

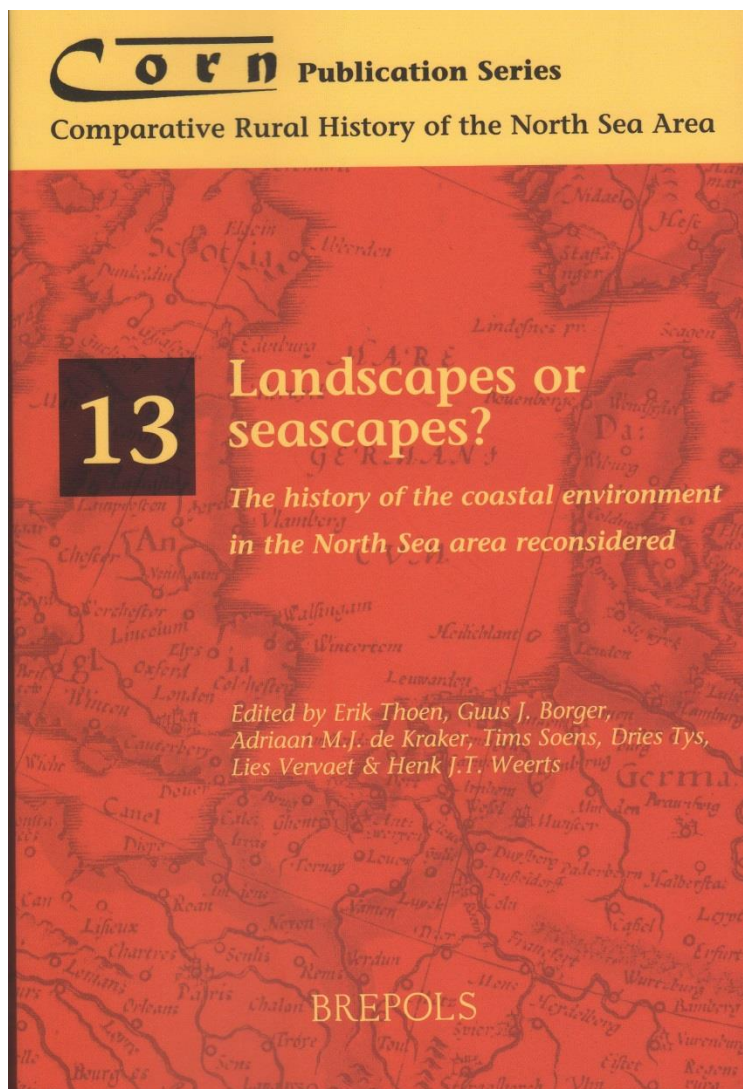
In het recent uitgekomen Tijdschrift voor Waterstaatsgeschiedenis (2013, 1) staan de volgende bijdragen:

Johanna Maria van Winter, Frederik Barbarossa en de Noda in 1165 (1-5)

Harold van Damme, De Generale Prins Willempolder. Bedijking en bevolking 1650-12655: investeringsmotieven en bevolkingspolitiek (6-17)

Marc de Vleeschauwer, Internationale polders in Zuidwest-Nederland. Een bijzonder aspect van de waterstaat van voor de grote fusiegolf (18-25)

Nieuw boek over ontwikkeling kustgebieden Noordzee

Erik Thoen, Guus J. Borger, Adriaan M.J. de Kraker, Tim Soens, Dries Tys, Lies Vervaeet & Henk Weerts (eds.) *Landscapes or Seascapes? The history of the coastal environment in the North Sea area reconsidered*. Corn Publication Series. Comparative Rural History of the North Sea Area, 13 Brepols Gent. ISBN 978-2-503-54058-0 (print)

Het boek is de volledige update het congres dat in april 2010 te Gent werd gehouden. Hieronder de volledige inhoud van het boek.

CONTENTS

List of contributors	vii
List of figures	viii
List of tables	xii
1. The North Sea coastal plains over the last two millennia: landscapes or seascapes? A new collection of essays Erik THOEN, Guus J. BORGER, Adriaan M.J. DE KRAKER, Tim SOENS, Dries TYS and Henk J.T. WEERTS	1
PART I SEASCAPES VERSUS LANDSCAPES? THE NATURAL CONTEXT FOR HUMAN SURVIVAL	
2. History of research and state of the art of the Holocene depositional history of the Belgian coastal plain Cecile BAETEMAN	11
3. The Holocene coastal deposits of Sussex: a re-evaluation Martyn WALLER and Anthony LONG	31
4. Potential and use of archaeological and historical data for a reconstruction of the sea level curve of the last 3000 years in the coastal zone of the southern North Sea. Results of a case study Sjoerd J. KLUIVING, Michel A. LASCARIS, Adriaan M.J. DE KRAKER, Hans RENES, Guus J. BORGER and Steven A. SOETENS	61
5. From nature to culture: landscape and settlement history of the North-Sea coast of Schleswig-Holstein, Germany Dirk MEIER	85
6. Natural and anthropogenic factors in the origin and evolution of the dune landscape on the islands of the south-west Netherlands Anton M.M. VAN HAPEREN	111
7. Living in a dynamic landscape: the dune area on the island of Schouwen, province of Zeeland, during the late prehistory and early historical period Bert VAN DER VALK and Frans BEEKMAN	127
8. Holocene sea-level change, sedimentation, coastal change and palaeogeography in the southern North Sea lowlands. A 2012 geological literature overview Henk J.T. WEERTS	145

Contents

PART II LANDSCAPES VERSUS SEASCAPES? SOCIAL ORGANISATION AND CHANGING COASTAL LANDSCAPES	
9. Dikes and other hydraulic engineering works from the Late Iron Age and Roman period on the coastal area between Dunkirk and the Danish Bight Michel A. LASCARIS and Adriaan M.J. DE KRAKER	177
10. The medieval embankment of coastal Flanders in context Dries TYS	199
11. Reclamations and submerged lands in the Ems River Estuary (900–1500) Otto S. KNOTTNERUS	241
12. Monasteries and water management in the Frisian coastal plain. The reconstruction of landed property as a trigger for new research on the chronology of embankment and drainage Johannes A. MOL	267
13. The origins of the Western Scheldt. Environmental transformation, storm surges and human agency in the Flemish coastal plain (1250–1600) Tim SOENS	287
14. The evolution of the landscape and the social and political organisation of water management: the Po Valley in the Middle Ages (fifth to fourteenth centuries) Michele CAMPOPIANO	313
15. Human impact on the coastal wetlands of Britain in the medieval period Stephen RIPPON	333
16. Estuarine environments and resource exploitation in eastern Scotland c. 1125 to c. 1400. A comparative study of the Forth and Tay Estuaries Richard ORAM	353
17. Storms, economics and environmental change in an English coastal wetland: the Thames Estuary c.1250–1550 James A. GALLOWAY	379
18. Clio defeating Neptune: a pyrrhic victory? Men and their influence on the evolution of coastal landscapes in the North Sea area Erik THOEN	397

© Kopij Nieuwsbrief Milieugeschiedenis Lage Landen: a.m.j.de.Kraker@vu.nl
De NMLL is ook te lezen of downloaden <http://www.falw.vu.nl/nl/onderzoek/geo-and-bioarchaeology/collaboration/newsletter/index.asp>